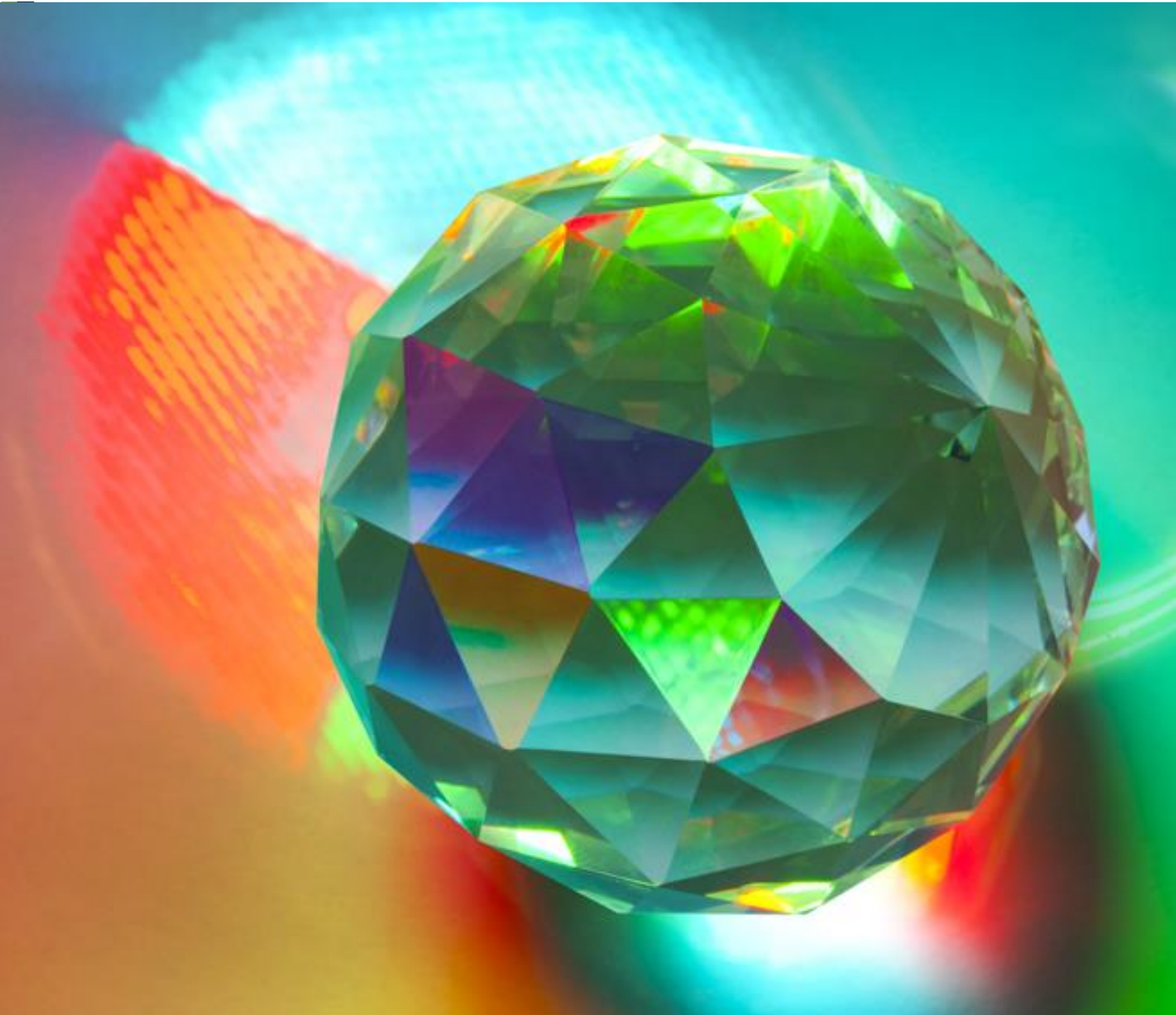

Memo beleidsmeting Kaag en Braassem juli 2024

Ter attentie van:
Dhr. R. van Cleef & B. Winkels
Gemeente Kaag en Braassem
29 juli 2024

Over iFocus

iFocus helpt u bij het realiseren van een schone, verzorgde en veilige leefomgeving. Met onze beeldkwaliteitsmetingen en analyses krijgt u inzicht in de situatie en maken we deze bespreekbaar. De analyses helpen u de juiste keuzes te maken bij het verbeteren van de leefomgeving.

Binnen iFocus meten en analyseren we de kwaliteit en de ontwikkeling van de leefomgeving. Deze analyses brengen focus aan en helpen u de juiste keuzes te maken bij het verbeteren van de leefomgeving.

Die leefomgeving reikt verder dan de grenzen van de openbare ruimte. Samen met Aedes, de vereniging van woningcorporaties, heeft iFocus namelijk beeldkwaliteit geoptimaliseerd speciaal voor woningcorporaties. Want ook voor woningcorporaties meten en analyseren wij op basis van beeldkwaliteit het bezit en de bijbehorende buitenruimte. Zij volgen hiermee de ontwikkelingen in de openbare ruimte, winkelcentra en stationsomgevingen.

Onze kenmerkende producten en diensten

Bestek- en beleidsmetingen, beeldkwaliteitsmetingen, implementatie van beeldkwaliteit in de organisatie, monitoringsplan, nulmetingen, bijplaatsingen in beeld brengen, technische (groen)inventarisatie en trainingen beeldgericht werken.

Contactinformatie

Uw contactpersoon bij iFocus

Hessel Randeraad

Hessel.randeraad@ifocus.nl

06 46 75 13 81

www.ifocus.nl

Adresgegevens

Vestiging Alphen aan den Rijn

Tauro

Europalaan 16

2408 BG Alphen aan den Rijn

Vestiging Zwolle

Wilhelm Röntgenstraat 11B

8013 NE Zwolle

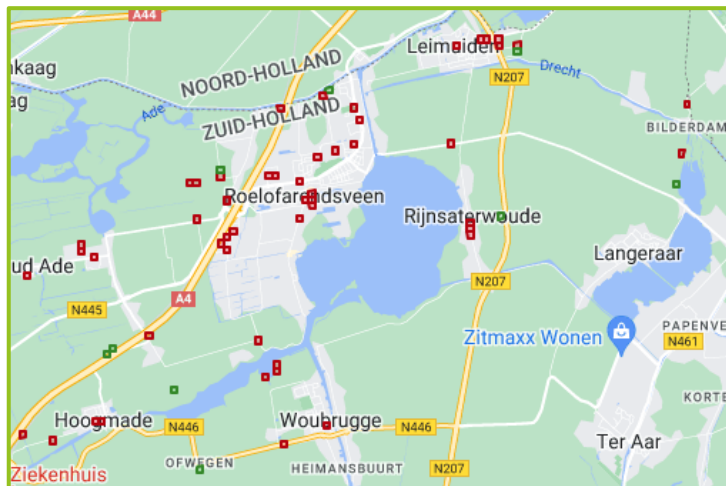
DOCUMENT

OVER IFOCUS	2
CONTACTINFORMATIE	2
SITUATIE	4
RESULTATEN	5
1 GEMETEN RESULTATEN JULI 2024	6
1.1 Gemeten resultaten	6
1.2 Gemeten resultaten per beheercategorie	7
1.3 Gemeten resultaten per structuurgebied	7
2 GEMETEN AMBITIES	14
2.1 Ambities ten opzichte van metingen	14
3 CONCLUSIE	15
3.1 Conclusie	15
4 INCIDENTEN	16
5 KENNISBANK	17
5.1 Meetlocatie	17
5.2 Een voorbeeld van Beeldsystematiek	18
5.3 Interpretatie van de resultaten – Inrichting, gebruik en beheer	19
5.4 90%-grens	20

Situatie

Gemeente Kaag en Braassem heeft iFocus opdracht gegeven om in juli 2024 een beleidsmeting uit te voeren.

Met behulp van periodieke beleidsmetingen wordt getoetst of de beheer kwaliteit voldoet aan de afgesproken ambities van de raad. iFocus meet, verzamelt en analyseert op basis van CROW beeldmeetlatten afkomstig uit de KOR 2023 de beeldkwaliteit van gemeente Kaag en Braassem. De resultaten uit de beleidsmetingen worden overlegd middel een memo en dienen als toetsing van de actuele staat en als bron voor toekomstig beleid omtrent de beheer kwaliteit.

Afbeelding 1 | Meetlocaties juli 2024

Kennisbank

In hoofdstuk 5 vindt u ter verduidelijking van de opdracht extra informatie over de metingen, 90% grens, voorbeeld beeldmeetlatten en meetlocaties. Ook volgt er een voorbeeld van beeldsystematiek, de interpretatie en onderlinge verhoudingen tussen inrichting, gebruik en beheer. Aan de hand van deze informatie wordt niet alleen het werkproces duidelijk, maar ziet u ook waarop de waarderingen zijn gebaseerd.

Resultaten

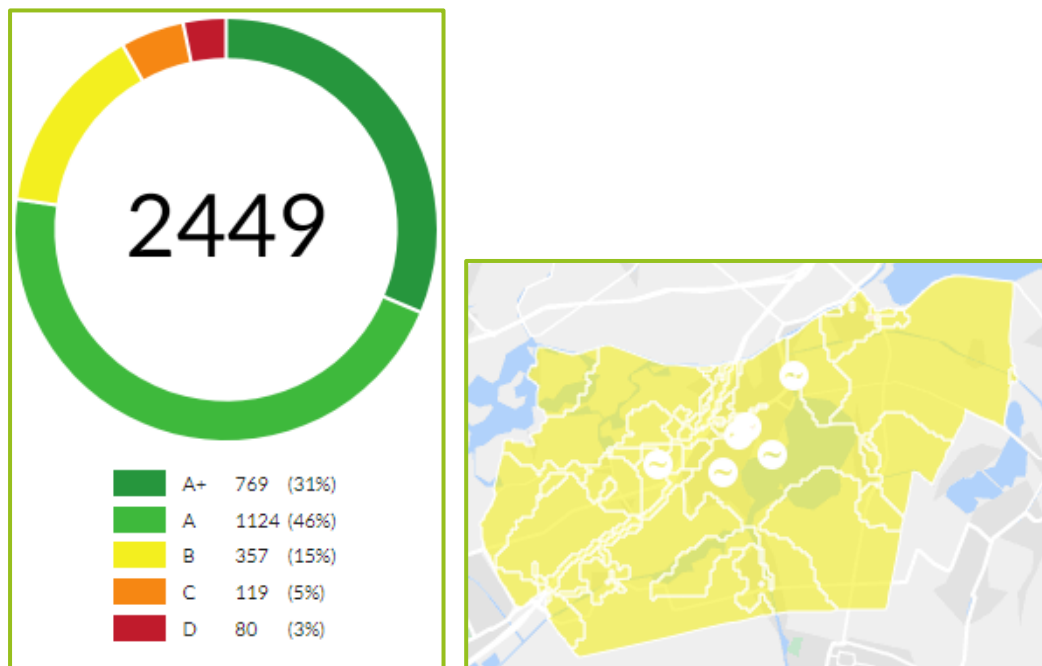
1 | Gemeten resultaten juli 2024

Wat is de gemeten kwaliteit in juli?

1.1 | Gemeten resultaten

Aan de hand van 2.449 objectieve beoordelingen binnen de beleidsmeting krijgt de algemene kwaliteit van de buitenruimte een waardering op B-niveau.

Er is een incidentenpercentage van 8%, bestaande uit 5% C-scores en 3% D-scores. Juli wordt in totaal als B-niveau gewaardeerd, conform de 90% grens van het CROW.

Afbeelding 2 | Totaal resultaten juli 2024.

1.2 | Gemeten resultaten per beheercategorie

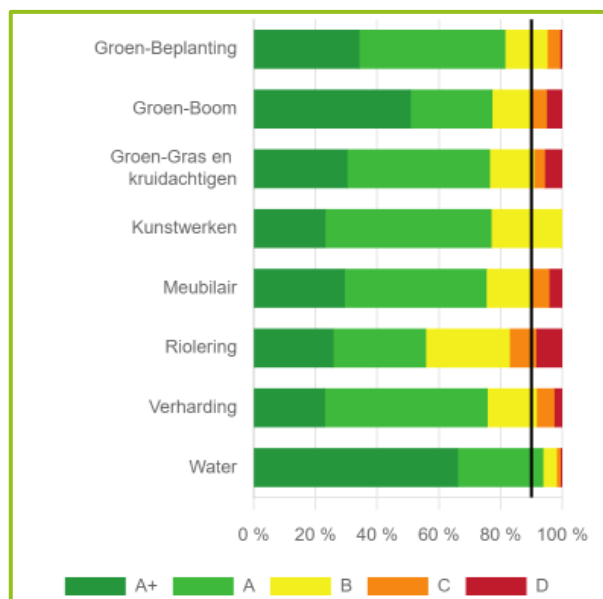
De kwaliteit per categorie verschilt. Water scoort een A-niveau.

Vijf scoren een B-niveau:

- Groen-beplanting
- Groen-gras en kruidachtigen
- Kunstwerken
- Meubilair
- Verharding

Twee scoren een C-niveau:

- Groen-boom
- Riolering

Afbeelding 3 | Resultaten per beheercategorie

Onder de categorie "riolering" valt de beoordeling van kolken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de aanwezigheid van oneffenheden van de kolk en eventuele belemmeringen van de kolkinlaat. Hoewel deze aspecten momenteel onder "riolering" worden geclassificeerd, horen ze eigenlijk binnen de categorie "verharding".

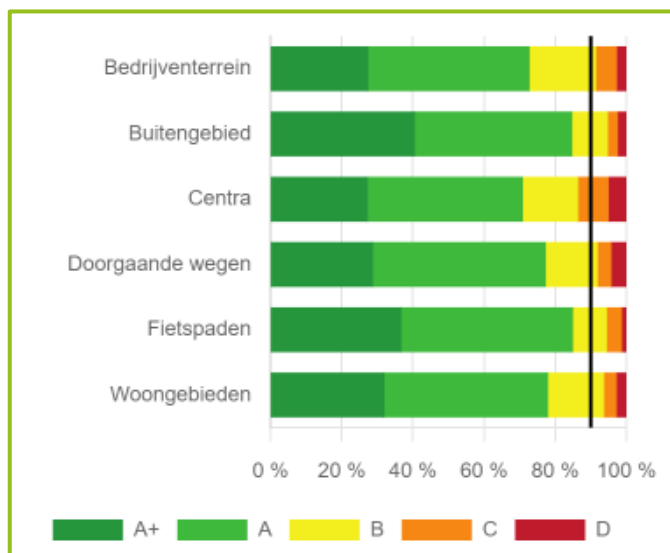
1.3 | Gemeten resultaten per structuurgebied

Hiernaast worden de meetresultaten per gebied weergegeven.

Vijf scoren een B-niveau:

- Bedrijventerrein
- Buitengebied
- Doorgaande wegen
- Fietspaden
- Woongebieden

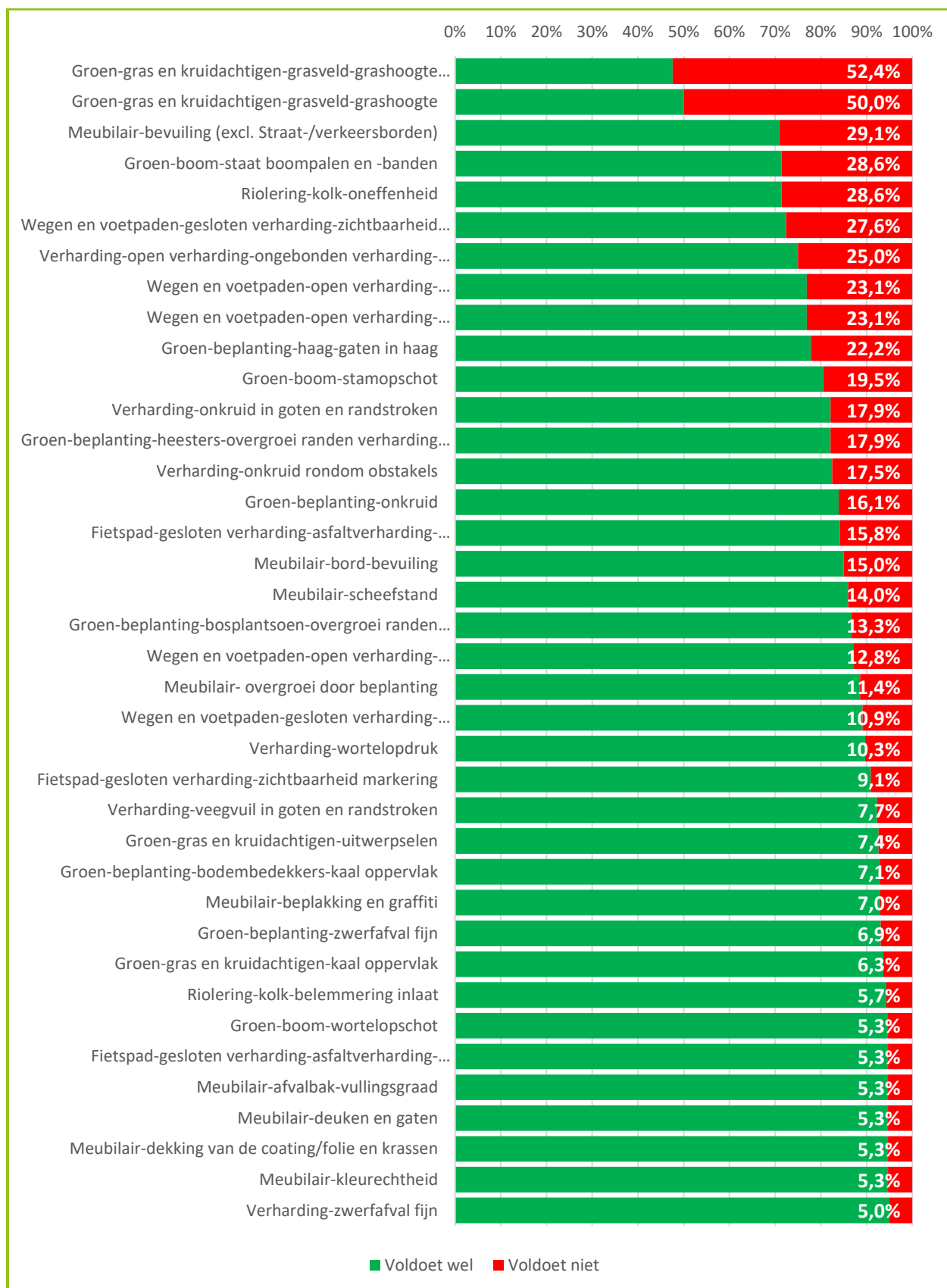
Centra scoort een C-niveau.

Afbeelding 4 | Resultaten per gebied.

1.4 | Resultaten per beeldmeetlat

Iedere meetlocatie is aan de hand van 72 CROW beeldmeetlatten gewaardeerd. De grafiek hieronder bevat het percentage afkeur per beeldmeetlat ten opzichte van de ambitie.

Afbeelding 5 | Percentage afkeur per beeldmeetlat

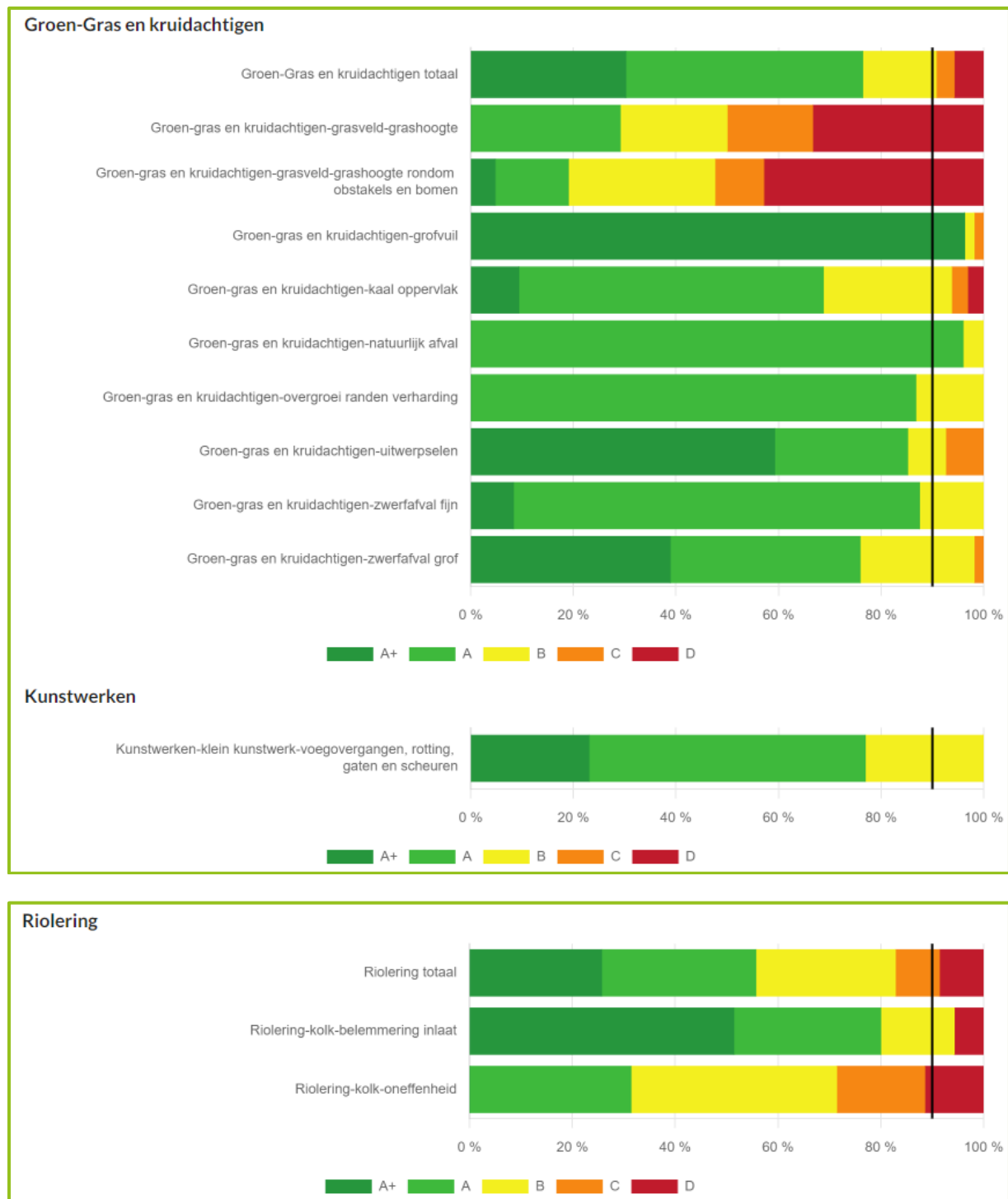
De volgende 23 beeldmeetlatten voldoen niet aan de door het CROW vastgestelde 90%-grens:

- ✎ Groen-gras en kruidachtigen-grasveld-grashoogte rondom obstakels en bomen
- ✎ Groen-gras en kruidachtigen-grasveld-grashoogte
- ✎ Meubilair-bevuiling (excl. Straat-/verkeersborden)
- ✎ Groen-boom-staat boompalen en -banden
- ✎ Riolering-kolk-oneffenheid
- ✎ Wegen en voetpaden-gesloten verharding-zichtbaarheid markering
- ✎ Verharding-open verharding-ongebonden verharding-onkruid
- ✎ Wegen en voetpaden-open verharding-elementenverharding-oneffenheden wegtype 3-6
- ✎ Wegen en voetpaden-open verharding-elementenverharding-voegwijdte
- ✎ Groen-beplanting-haag-gaten in haag
- ✎ Groen-boom-stamopschot
- ✎ Verharding-onkruid in goten en randstroken
- ✎ Groen-beplanting-heesters-overgroei randen verharding of gras
- ✎ Verharding-onkruid rondom obstakels
- ✎ Groen-beplanting-onkruid
- ✎ Fietspad-gesloten verharding-asfaltverharding-randschade wegtype 7
- ✎ Meubilair-bord-bevuiling
- ✎ Meubilair-scheefstand
- ✎ Groen-beplanting-bosplantsoen-overgroei randen verharding of gras
- ✎ Wegen en voetpaden-open verharding-elementenverharding-ontbrekende/beschadigde elementen
- ✎ Meubilair- overgroei door beplanting
- ✎ Wegen en voetpaden-gesloten verharding-asfaltverharding-scheurvorming wegtype 3-6
- ✎ Verharding-wortelopdruk

Hieronder volgt een overzicht van de beeldmeetlatten in de A+ tot en met D-vorm.

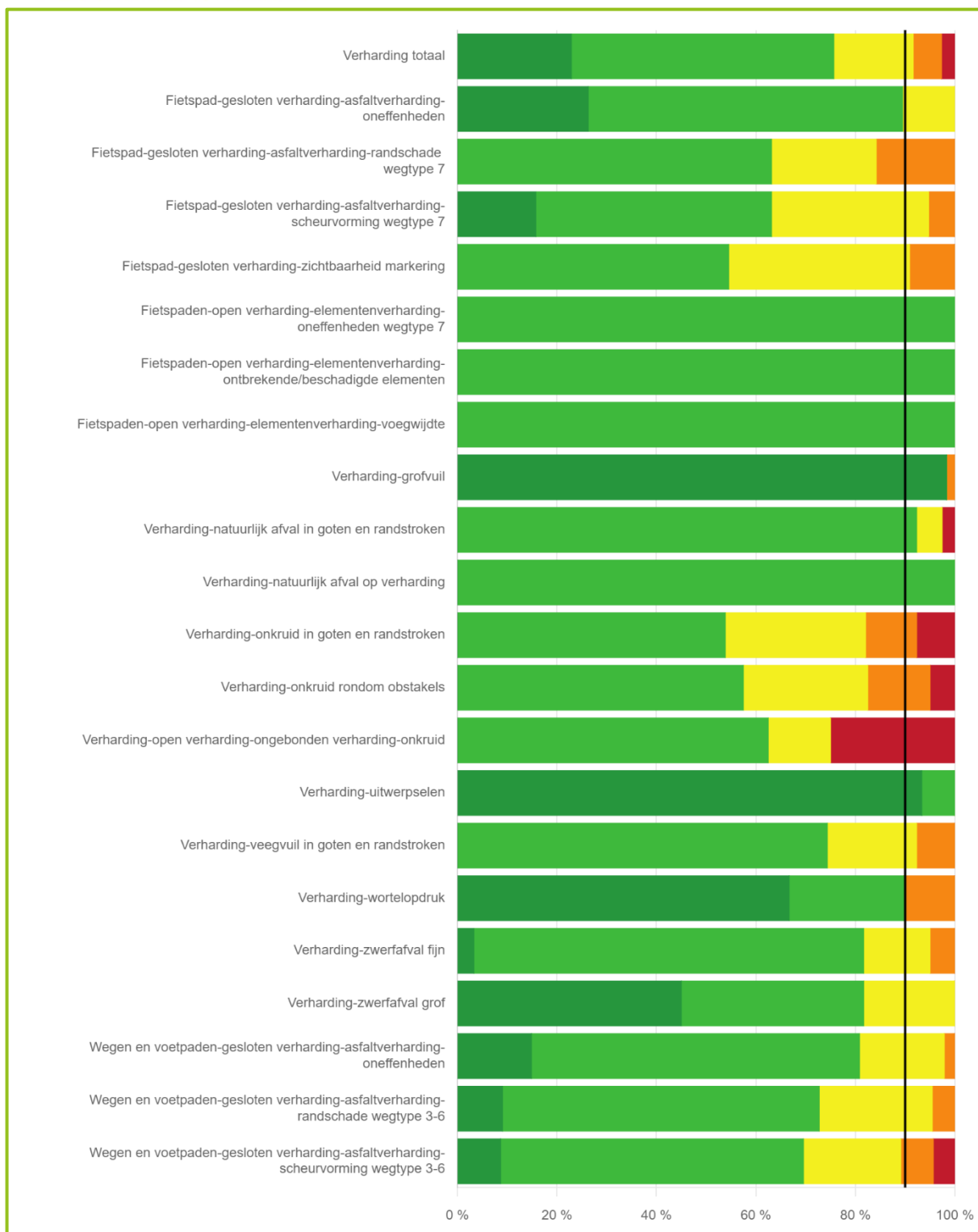
Afbeelding 6 | Resultaten per beeldmeetlat Groen-beplanting en Groen - boom

Afbeelding 7 | Resultaten per beeldmeetlat Groen-gras, Kunstwerken en Riolering

Afbeelding 8 | Resultaten per beeldmeetlat Meubilair en Water

Afbeelding 9 | Resultaten per beeldmeetlat Verharding

2 | Gemeten ambities

Zijn de ambities behaald?

2.1 | Ambities ten opzichte van metingen

In de tabel hieronder zijn de gestelde ambities afgezet tegen de daadwerkelijk gemeten kwaliteit per gebied, per beheerthema. Een rood vak geeft aan dat de ambitie niet is gehaald.

	Bedrijventerrein		Buitengebied		Centra		Doorgaande wegen		Fietspaden		Woongebieden	
	Amb.	Met.	Amb.	Met.	Amb.	Met.	Amb.	Met.	Amb.	Met.	Amb.	Met.
Groen-Bepanting	B	B	B	B	B	B	B	B	B	A	B	B
Groen-Boom	B	C	B	B	B	C	B	B	B	C	B	B
Groen-Gras en kruidachtigen	B	B	B	B	B	C	B	D	B	B	B	B
Kunstwerken	B	B	B	B	B	A	B	B	B	A	B	A
Meubilair	B	B	B	C	B	D	B	B	B	B	B	B
Riolering	B	D	B	B	B	C	B	C	B	NVT	B	B
Verharding	B	C	B	B	B	C	B	B	B	B	B	B
Water	B	B	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A

Afbeelding 10 | Ambities vs. Gemeten resultaten

3 | Conclusie

Voldoet de kwaliteit aan de gestelde ambities?

3.1 | Conclusie

De beleidsmeting voor de gemeente Kaag en Braassem is gebaseerd op 2.449 objectieve beoordelingen. De meetresultaten tonen aan dat de algemene kwaliteit van de buitenruimte op B-niveau wordt gewaardeerd, met een incidentenpercentage van 8%.

Het resultaat verschilt echter per categorie en gebied. Water scoort een A-niveau, terwijl groen-beplanting, gras, kunstwerken, meubilair en verharding een B-niveau scoren. Groen-boom en riolering scoren een C-niveau. Wat betreft de verschillende structuurgebieden, scoort het centrum een C-niveau, terwijl bedrijventerreinen, buitengebieden, doorgaande wegen, fietspaden en woongebieden een B-niveau behalen.

De specifieke beeldmeetlatten die niet voldoen aan de 90%-grensmethodiek, omvatten onder andere grasveld-grashoogte rondom obstakels en bomen, bevuiling van meubilair, staat van boompalen en banden, en oneffenheden in verharding.

Kortom, terwijl de algemene kwaliteit redelijk goed is, zijn er diverse specifieke aspecten en gebieden die achterblijven en verbetering vereisen om aan de gestelde ambities te voldoen.

4 | Incidenten

Welke incidenten zijn er vastgesteld?

Hieronder vindt u enkele impressies ter verduidelijking van de gemeten incidenten. Op het Apptimize Platform zijn alle incidenten te vinden, inclusief locatie en bijbehorende beeldmeetlat.

Afbeelding 11 | Incidenten

5 | Kennisbank

5.1 | Meetlocatie

Hieronder volgt een uitleg over de meetlocaties.

Over de gemeente ligt een raster dat bestaat uit vlakken van 100 x 100 meter. Het raster is uitgesneden op basis van de gebiedsindeling van de gemeente. Denk hierbij aan de functionele gebieden en de wijken/buurten. Per meetronde worden uit dit raster willekeuring meetlocaties geselecteerd. De meetlocaties hebben een maximale oppervlakte van 1 hectare (100 x 100 meter).

Om de meting zuiver uit te voeren, is de beheerondergrond van de gemeente toegevoegd. Zo is buiten zichtbaar welk areaal tijdens de meting moet worden meegenomen. Eigendommen van derden blijven buiten beschouwing.

De afbeelding geeft weer hoe de inspecteurs de meetlocatie op de tablet zien.

Afbeelding 12 | Meetlocatie

5.2 | Een voorbeeld van Beeldsystematiek

Ter verduidelijking van Beeldsystematiek vindt u hier een voorbeeld van de beeldsystematiek. Zo is niet alleen ons werkproces duidelijk, maar ziet u ook waarop onze waarderingen zijn gebaseerd. Let op: een meting betreft altijd een momentopname.

Bij beeldgericht werken krijgt het sturen op beeldkwaliteit met behulp van beelden/foto's en normen de voorkeur boven het sturen op budgetten en frequenties. Met andere woorden: 'resultaatgericht sturen gaat boven maatregelgericht sturen'. Met behulp van herkenbare foto's en eisen zijn belanghebbenden binnen en buiten de organisatie beter te informeren over de doelstellingen en de resultaten van de verschillende beheermaatregelen.

Het CROW heeft samen met diverse werkgroepen een kwaliteitscatalogus opgesteld met daarin ruim 200 schaalbalken. Deze schaalbalken zijn verdeeld in vijf kwaliteitsniveaus, variërend van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D).

Alle vijf de onderhoudsniveaus zijn in praktijk aan te treffen. Om het ambitieniveau te formuleren en eventueel voor te schrijven in een opdracht, worden alleen de niveaus A, B en C gebruikt. Niveau D kan geen ambitie/onderhoudseis zijn, dit niveau is enkel bedoeld om aan te geven dat niveau C niet behaald is. Bij A+ spreken we vooral over een opleveringskwaliteit. Dit niveau is moeilijk voor langere tijd vast te houden.

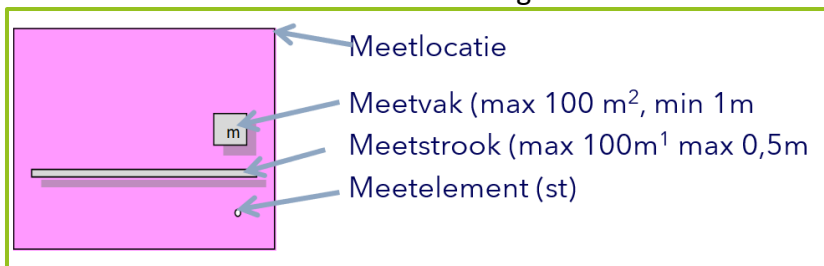
Voor ieder gebied kan een gewenste kwaliteit (de ambitie) gekozen worden en dus ook onderling verschillen. De kwaliteitseisen worden opgenomen in beeldbestekken en beleidstukken.

Hieronder volgt een beeldmeetlat met de bestaande kwaliteitsniveaus.

Groen-beplanting-zwerfafval fijn				
A+	A	B	C	D
				
Er ligt geen fijn zwerfafval.	Er ligt weinig fijn zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate fijn zwerfafval.	Er ligt redelijk veel fijn zwerfafval.	Er ligt veel fijn zwerfafval.
fijn zwerfafval (1-10 cm) 0 stuks per 1m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 3 stuks per 1m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 10 stuks per 1m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) ≤ 25 stuks per 1m ²	fijn zwerfafval (1-10 cm) > 25 stuks per 1m ²

Afbeelding 13 | Beeldmeetlat met kwaliteitsniveaus

Per meetlocatie gaat de inspecteur voor iedere beeldmeetlat opzoek naar het meetvak, meetelement of meetstrook die het laagst scoort.

Afbeelding 14 | Meetvak

5.3 | Interpretatie van de resultaten – Inrichting, gebruik en beheer

Het beeld van de leefomgeving wordt door verschillende factoren bepaald. De inrichting, het gebruik en het beheer zijn bepalende factoren (zie figuur) voor de interpretatie van de resultaten.

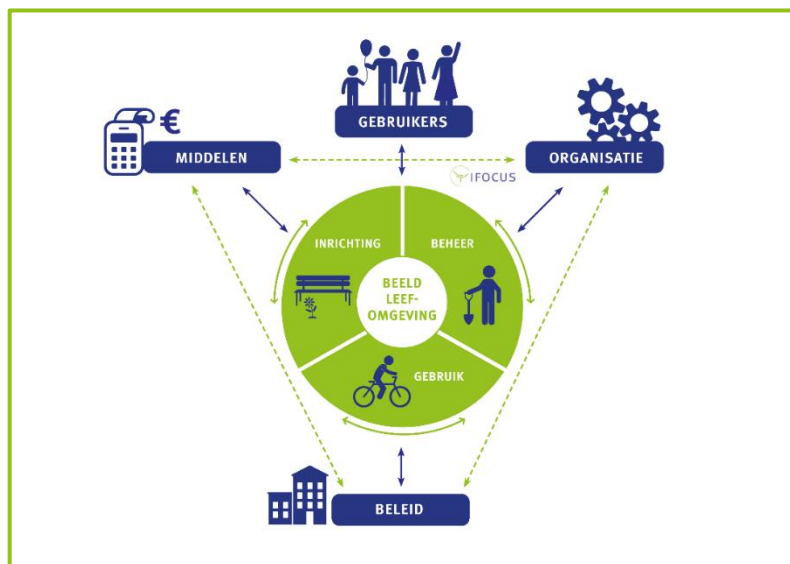
De inrichting vormt een uitgangssituatie die met beheer in stand wordt gehouden. Dit betekent kort gezegd: schoon, heel en veilig houden. Deze drie facetten worden weer beïnvloed door het gebruik van de leefomgeving. Ongeacht de factoren of facetten, is de visuele kwaliteit voor gebruikers het belangrijkste. Zij kijken met name naar de mate van vervuiling door onder andere weersinvloeden, onkruidgroei, zwerfvuil, graffiti en vernieling.

Onderlinge verhoudingen tussen inrichting, gebruik en beheer

De kwaliteit van de leefomgeving komt tot uiting in het binnenste van de groene cirkel. Als deze kwaliteit niet optimaal is, is de cirkel uit balans. Hierdoor ontstaat spanning op de lijnen van middelen, organisatie en beleid. Met andere woorden:

Een verstoord beeld van de leefomgeving is altijd (middels inrichting, beheer en/of gebruik) te herleiden tot beleid, organisatie en/of middelen.

De verbindingsdriehoek hiernaast geeft de onderlinge verhoudingen weer. De resultaten van de beleidsmeting zijn daarom niet alleen interessant voor beheer, maar ook voor andere afdelingen binnen de gemeente.

Afbeelding 15 | Onderlinge verhoudingen

5.4 | 90%-grens

Voor de waardering van beeldmeetlatten, beheergroepen en meetlocaties is de 90%-grens methodiek van het CROW leidend. Aan de hand van deze methodiek krijgt de gemeten kwaliteit, op basis van de beeldsystematiek, een score toegekend. Deze scores kunnen variëren van A+ (zeer goede kwaliteit) tot D (zeer lage kwaliteit). In de resultaten worden de scores, afhankelijk van doel, per beeldmeetlat, beheergroep of gebied bij elkaar opgeteld. Elke score telt hierbij voor 1. Dat betekent dat een schaalbalk die vaker wordt gescoord, zwaarder meetelt in het eindresultaat.

Binnen de methodiek wordt er gemeten welk percentage van de scores een A+-score betreft, welk een A-score, welk een B-score, enzovoorts. Deze percentages worden volgordeijk van zeer goede kwaliteit (A+) naar zeer lage kwaliteit (D) bij elkaar opgeteld. De score die precies op de 90% valt of juist overschrijdt, geldt als de score voor de betreffende beeldmeetlat of beheergroep.

Hieronder volgt een voorbeeld met tabel en grafiek

Score	A+	A	B	C	D	Totaal
Aantal gemeten	6	96	30	15	3	150
Percentage	4,0%	64,0%	20,0%	10,0%	2,0%	100,0%

Hierboven is te zien dat 4% van de scores een A+ betreft, 64% een A-score, 30% een B, 10% een C en 2% een D. Als we de 90%-grens methodiek hanteren, beginnen we met de 6% A+ scores en tellen we 64% A-scores erbij op (totaal 68%). Hierna tellen we de 20% B-scores erbij op (totaal 88%). Als we nu het percentage C-scores (10%) toevoegen, wordt de 90%-grens overschreden. Dat betekent dat de score voor deze beeldmeetlat een C-score is. Vervolgens vergelijken we de score met het gewenste ambitieniveau voor de beeldmeetlat. Hieruit blijkt of deze beeldmeetlat de ambitie wel of niet haalt.

De onderlinge weging tussen de schaalbalken is een directe resultante van de verhouding van het aantal metingen en schaalbalken. De methode van meten (samenstelling meetnetwerk, welke schaalbalken worden gemeten en met welke frequentie) bepaalt de onderliggende opbouw van het berekende kwaliteitsniveau.

De 90%-methodiek kan worden toegepast op de volgende dimensies: Schaalbalken, Ambitiethema's, Ruimtelijk (wijk, gemeente, buurt), Functiegebieden en Periodes. De rekenmethode sluit aan bij de 'Meet- en Verrekenmethode bij Toezicht op Beeldbestekken' (als meer dan 10% incidenten is afgekeurd, geeft dat een lager kwaliteitsniveau dan afgesproken).

